جۇڭخۇا مەدەنىيىتىنىڭ يېڭى شان - شەرىپىنى ئۈزلۈكسىز يارىتايلى

(بېشى 1 - بەتتە)

مەدەنىيەت گۈللەنسە، دۆلەت روناق تاپىدۇ، مەدەنىيەت كۈچەيسە، مىللەت كۈچىيىدۇ. پارتىيە 18 - قۇرۇلتېيىدىن بۇيان، يولداش شى جىنپىڭ يادرولۇقىدىكى پارتىيە مەركىزي كومىتېتى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى يېڭى تارىخي يۈكسەكلىككە كۆتۈرۈپ، مەدەنىيەت ئىشەنچىنى يول ئىشەنچى، نەزەرىيە ئىشەنچى، تۈزۈم ئىشەنچى بىلەن تەڭ ئورۇنغا قويۇپ جۇڭگوچە سوتسىيالىزمنىڭ «تۆت ئىشەنچ»ىنى قىلىپ، ماركسىزمنىڭ ئىدېئولوگىيە ساھەسىدىكى يېتەكچىلىك ئورنىدا چىڭ تۇرۇش تۈزۈمىنى جۇڭگوچە سوتسىيالىزمنىڭ بىر تۈرلۈك تۈپ قىلىپ بېكىتىپ، سوتسىيالىستىك يادرولۇق قىممەت سىستېمىسىدا چىڭ تۇرۇشنى يېڭى دەۋردە جۇڭگوچە سوتسىيالىزمدا چىڭ تۇرۇش ۋە ئۇنى تەرەققىي قىلدۇرۇشنى ئاساسىي كۆرگۈزىدى. بۇ بىر نەچچە يىلدا، دۆلىتىمىزنىڭ مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى ئاساسدىن تۈزەپ مەنبەدىن ساپلاشتۇرۇش، توغرا يولدا چىڭ تۇرۇپ يېڭى تارىخي يۈكسىلىشكە كۆتۈرۈلدى، مەدەنىيەت ئىشەنچىنى يول ئىشەنچى، نەزەرىيە ئىشەنچى، تۈزۈم ئىشەنچى بىلەن تەڭ ئورۇنغا قويۇپ جۇڭگوچە سوتسىيالىزمنىڭ «تۆت ئىشەنچ»ىنى قىلىپ، ماركسىزمنىڭ ئىدېئولوگىيە ساھەسىدىكى يېتەكچىلىك ئورنىدا چىڭ تۇرۇش تۈزۈمىنى جۇڭگوچە سوتسىيالىزمنىڭ بىر تۈرلۈك تۈپ قىلىپ بېكىتىپ، سوتسىيالىستىك يادرولۇق قىممەت سىستېمىسىدا چىڭ تۇرۇشنى يېڭى دەۋردە جۇڭگوچە سوتسىيالىزمدا چىڭ تۇرۇش ۋە ئۇنى تەرەققىي قىلدۇرۇش، پارتىيە ۋە دۆلەت ئىشلىرىدا پۈتۈنلەي يېڭى ۋەزىيەت يارىتىشنى قۇدرەتلىك ئاكتىپ كۈچ بىلەن تەمىنلىدى.

«14 - بەش يىل» مەزگىلىدە، دۆلىتىمىز يېڭى تەرەققىيات باسقۇچىغا قەدەم قويىدۇ، جەزمەن مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى تېخىمۇ گەۋدىلىك ئورۇنغا قويۇش كېرەك. شۇنى تونۇپ يېتىش كېرەككى، جۇڭگوچە سوتسىيالىزم ئۇ مۇمىيۇزلۇك تەرەققىي قىلدىغان، ئۇ مۇمىيۇزلۇك ئىلگىرىلەيدىغان ئۇلۇغ ئىش، سوتسىيالىستىك مەدەنىيەتنىڭ گۈللىنىشى، تەرەققىياتى بولمىسا، سوتسىيالىستىك زامانىۋىلىشىش بولمايدۇ. «بەشنى بىر گەۋدە قىلىش» ئومۇمي ئورۇنلاشتۇرمىسىنى بىرتۇتاش پىلانلاپ ئالغا سلجىتىش، «تۆت ئومۇمىيۇزلۇك» ئىستراتېگىيىلىك ئورۇنلاشتۇرمىسىنى ماس ئالغا سىلجىتىشتا مەدەنىيەت مۇھىم مەزمۇن؛ يۇقىرى سۇپىتلىك تەرەققىياتقا تۈرتكە بولۇشتا مەدەنىيەت مۇھىم تىرەك نۇقتىسى؛ خەلقنىڭ مەدەنىيەت ھوقۇق - مەنپەئىتىگە كاپالەتلىك قىلىشنىڭ ئاساسي يولى قىلىپ، «ئىككى ئۇچۇن» يۇنىلىشى، «بارچە گۈللەر تەكشى ئېچىلىش، ھەممە ئېقىملار بەس - بەستە سايراش» فاكتورلىرىنى چىڭ تۇرۇپ، ئاخبارات - نەشرىيات، رادىيو - كىنو - تېلېۋىزىيە، ئەدەبىيات - سەنئەت، پەلسەپە - ئىجتىمائىي پەن ئىشلىرىنى ئومۇمىيۇزلۇك گۈللەندۈرۈپ، ئاممىۋى مەدەنىيەت مۇلازىمىتى سەۋىيەسىنى كۆچەپ ئۆستۈرۈپ، خەلقنى تېخىمۇ تولۇق، تېخىمۇ مول، تېخىمۇ يۇقىرى سۇپىتلىك مەنىۋى جەھەتتە زىچ ئىتتىپاقلاشتۇرۇش كېرەك؛ مەدەنىيەت ئىلگىرى سۈرۈش كېرەك؛ جەمئىيەت ئۇنۇملۇق قويۇش، جەمئىيەت ئۇنۇمىنى ئىقتىسادىي ئۈنۈم بىلەن بىرلىكتە كەلتۈرۈشتە چىڭ تۇرۇپ، مەدەنىيەت تۈزۈلمە ئىسلاھاتىنى چوڭقۇرلاشتۇرۇپ، مەدەنىيەت كەسىپ يېرىك پىلانى ۋە سىياسەتىنى مۇكەممەللەشتۈرۈپ، ھەم خەلقنىڭ مەدەنىيەت ئېھتىياجىنى قاندۇرالايدىغان، ھەم خەلقنىڭ مەنىۋى كۆچىنى ئاشۇرالايدىغان تېخىمۇ كۆپ مەدەنىيەت مەھسۇلاتلىرى بىلەن تەمىنلەش كېرەك.

مەدەنىيەت مىللەتنىڭ مەۋجۇتلۇقى ۋە تەرەققىياتىدىكى مۇھىم كۈچ. جۇڭخۇا مىللىتى نەچچە مىڭ يىللىق تارىخي تەرەققىيات مۇساپىسىدە سانسىزلىغان جاپا - مۇشەققەتلەرگە ئۇچرىدى، لېكىن بىز بۇنىڭ ھەممىسگە بەرداشلىق بەردۇق، چىدىدۇق، بۇنىڭدىكى ناھايىتى مۇھىم بىر سەۋەب شۇكى، ئەۋلادمۇئەۋلاد جۇڭخۇا ئوغۇل - قىزلىرى ئۆزگىچە خاسلىققا ئىگە، مول، چوڭقۇر جۇڭخۇا مەدەنىيىتىنى يېتىشتۇرۇپ ۋە تەرەققي قىلدۇرۇپ، جۇڭخۇا مىللىتىنىڭ قىيىنچىلقلارنى يېڭىش، ئەۋلادمۇئەۋلاد داۋاملىششىنى كۆچلۈك مەنىۋى تىرەك بىلەن تەمىنلىدى. جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيەسى قۇرۇلغان كۈندىن باشلاپلا، ھەم جۇڭگو ئىلغار مەدەنىيىتىنىڭ ئاكتىپ يېتەكلىگۈچىسى ۋە ئەمەلىيەتتە كۆرسەتكۈچىسى، ھەم جۇڭخۇا ئىپسىل ئەنئەنىۋى مەدەنىيىتىنىڭ سادىق ۋارىسلىق قىلغۇچىسى ۋە ئەۋج ئالدۇرغۇچىسى بولۇپ كەلدى. يېڭى دەۋردە جاسارەت بىلەن ئىلگىرىلەپ، يېڭى مۇساپىگە ئاتلىنىشتا، زامانىمىزدىكى جۇڭگو كوممۇنىستلىرى ۋە جۇڭگو خەلقى يېڭى مەدەنىيەت بۇرچىنى زىممىسگە ئېلىپ، ئەمەلىيەت ئىجادىيىتى داۋامىدا مەدەنىيەت ئىجادىيىتى بىلەن شۇغۇللىنىپ، تارىخي تەرەققىيات جەريانىدا مەدەنىيەت تەرەققىياتىنى ئەمەلگە ئاشۇرۇپ، پۈتۈن مىللەتنىڭ مەدەنىيەتتە يېڭىلىق يارىتىش، ئىجاد قىلىش ھاياتي كۈچىنى ئۈزلۈكسىز ئۇرغۇتۇپ، جۇڭخۇا مەدەنىيىتىنىڭ يېڭى شان - شەرىپىنى ئۈزلۈكسىز يارىتىش كېرەك ھەم چوقۇم يارىتالايدۇ.

(شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 9 - ئاينىڭ 24 - كۈنى تېلېگراممىسى)

ئاھاللەر تۇرسۇنئاي تۇرسۇنغا دېيەزەن قىلدى

«قىزچاق، جاپا چەكتىڭىز»

بىرىنچى سەپتە يۇقۇمغا ئاقابىل تۇرغان قەھرىمانلار شەجەرىسى

□ پۈتۈن تاراتقۇ مۇخبىرىمىز جاۋ يۇ

«مەھەللە خىزمەتچى خادىمى بولۇش سۈپىتىم بىلەن، ئىككى قېتىملىق يۇقۇمنىڭ سىنىقىنى باشتىن كەچۈرۈپ، خېلى ئۆسۈپ يېتىلدىم» دېدى 9 - ئاينىڭ 15 - كۈنى 21 ياشلىق تۇرسۇنئاي تۇرسۇن.

تۇرسۇنئاي ئۇيغۇمچى ئىقتىساد - تېخنىكا تەرەققىيات رايونى (تۇدۇڭخابا رايونى)غەربىي ئۈگزال تەۋەلىك رايونى باشقۇرۇش كومىتېتى شىمالىي ئۈگزال 5 - يولى مەھەللە ئاھاللەر كومىتېتىدىكى يېشى ئەڭ كىچىك خىزمەتچى خادىم، بۇ يىل 7 - ئايدا ئۇنىڭ خىزمەت قىلغىنىغا ئەمدىلا بىر يىل توشقاندى. 7 - ئاينىڭ ئوتتۇرىلىرىدا، يۇقۇم يۈزبەرگەندە، ئۇ چېكىنمىدى، مەھەللىدىكى باشقا 12 نەپەر «95 - يىللاردا تۇغۇلغان» خىزمەتچى خادىملار بىلەن بىرلىكتە ياشلار يۇقۇمغا تاقابىل تۇرۇش ئاۋانگارتلار ئەترىتى بولۇپ تەشكىللىنىپ، يۇقۇمنىڭ ئالدىنى ئېلىش - تىزگىنلەش بىرىنچى سېپىدە ئاتاكىغا ئۆتتى.

يۇقۇمغا تاقابىل تۇرۇش مەزگىلىدە، تۇرسۇنئاي نىڭ ھەربىر كۈنى ناھايىتى زىچ ئورۇنلاشتۇرۇلدى. ماددىي ئەشيا كاپالەت گۇرۇپپىسىنىڭ بىر ئەزاسى بولۇش سۈپىتى بىلەن، ئۇ ھەر كۈنى ئەتىگەن سائەت 6دە ئورنىدىن تۇرۇپ، مەھەللىدىكى 40 ئائىلىدىكى 120 ئاھالىگە كۈندىلىك تۇرمۇش ماددىي ئەشيا تەقسىملەپ يەتكۈزۈپ بەردى. شۇنىڭ بىلەن بىللە، ئۇ يەنە تېببىي خادىملارنىڭ نوكلېئىك كىسلاتاسى ئەۋرىشكىسىنى يىغىشغا ھەمكارلاشتى، ھەر كۈنى ئاھاللەر ئۇچۇن دورا يەتكۈزۈش، تېمپېراتۇرىسىنى ئۆلچەش، ئەخلەت يىغىش، دېزىنفېكسىيەلەش، مىكروب ئۆلتۈرۈش، ئالدىنى ئېلىش - تىزگىنلەش بىلىملىرىنى تەشۋىق قىلىش قاتارلىق ئىشلارنى قىلدى. ئەڭ ئالدىراش بولغاندا، ئۇ ھەر كۈنى ئون نەچچە سائەت ئىشلىدى.

«ھەر كۈنى ئەتىگەندە، خالتىلارغا ئايرىم قاچىلانغان كۆكتات، مېۋە - چېۋە ھەمدە ئاھاللەرنىڭ لازىمەتلىكلىرىنى ئېلىپ ئۆيىمۇئۆي كىرىپ تەقسىملەپ يەتكۈزۈشنى باشلايمەن. ھەمىشە ئۆزۈمنى تېخى ئۈيقۇغا قانماي تۇرۇپلا، خىزمەت ھالىتىگە كىرىپ كەتكەندەك ھېس قىلىمەن.» تۇرسۇنئاي مۇنداق دېدى: گەرچە سەھەر تۇرۇپ كەچ يېتىسىممۇ، ماددىي ئەشيا كاپالىتىنىڭ ئاھاللەرنىڭ تۇرمۇشىغا مۇناسىۋەتلىك ئىكەنلىكىنى بىلگەچكە، ئەزەلدىن بوشاڭلىق قىلمىدىم.

«ئەڭ ئېغىر گۇرۇچ، ئۇن، دائىم 1 - قەۋەتتىن 5 - قەۋەتكە يۆدۈپ چىقىمەن، بەزىدە مۇرەم ئېزىلىپ كېتىدىغاندەكلا ھېس قىلىمەن. بەزىدە مۇداپىئە كىيىمىنى سېلىۋەتكەندە، ئىچىدىكى كىيىملىرىمنى سىقسام سۇ چىقاتتى.» تۇرسۇنئاينىڭ دېيىشىچە، ئۇزۇن مۇشۇنچىلىك چوڭ بولغۇچە، ئەزەلدىن بۇنداق جاپالىق ئىشنى قىلىپ باقمىغان ئىكەن. چىغاندا، ئۇ ئۆزلۈكسىز ئۆزىنى رىغبەتلەندۈرۈپ: «مەھەللە خىزمىتى ئاممىغا مۇلازىمەت قىلىدىغان خىزمەت، ئاممىنىڭ يۆلەنچۈكى، بۇ ۋاقىتتا ئەركىلەشكە بولمايدۇ، مەن قىلالايمەن!» دېگەن.

چىشنى چىشلەپ بەرداشلىق ببرئۇاتقاندا، تۇرسۇنئاي دائىم «قىزچاق، جاپا چەكتىڭىز» دېگەن بۇ جۈملە سۆزنى ئاڭلاپ تۇراتتى. ئاھاللەرنىڭ تەبەسسۇملۇق چىرايلىرى، كۆڭۈل بۆلىدىغان سۆزلىرى ئۇنىڭ قەلبىنى شۇ زامان خۇشاللىققا چۆمدۈرەتتى. «ئاھاللەر ئاتا - ئانامغا ئوخشايدۇ. گەرچە مېنىڭ يېشىم كىچىك بولسىمۇ، لېكىن كۈچۈم زور، ئاھاللەرنىڭ تەبەسسۇمى ۋە ئىلھامى مېنى ھەممە ئەرزىيدىغاندەك ھېس قىلدۇردى» دېدى ئۇ.

يىل بېشىدا يۇقۇم يۈزبەرگەندە، تۇرسۇنئاي يۇقۇمنىڭ ئالدىنى ئېلىش - تىزگىنلەش خىزمىتىگە قاتناشقاندى. بۇ قېتىم ئۇ يەنىلا سەپنىڭ ئالدىدا ئاتاكىغا ئۆتۈپ، ئاددىي خىزمەت ئورنىدا «جەڭچى»، «تەشۋىقاتچى»، «كاپالەتچى» رولىنى ئويناپ، مەھەللىدىكى ئاممىنىڭ ئېتىراپ قىلىشىغا ئېرىشتى.

«ئاممىنىڭ ئېھتىياجى چۈشكەندە، بىز ئېھتىياجىنى قاندۇرۇشىمىز كېرەك.» يىل بېشى ۋە تومۇزدىكى ئىككى قېتىملىق يۇقۇمنىڭ ئالدىنى ئېلىش - تىزگىنلەشتە چېنىققاندىن كېيىن، تۇرسۇنئاي لايىقەتلىك مەھەللە خىزمەتچىسى بولۇپ يېتىلدى.